

До 90-річчя з дня народження Петра Михайловича ЛЕРНЕРА

23 лютого 2012 року виповнюється 90 років з дня народження нашого земляка, відомого вченого-епідеміолога, доктора медичних наук (1971 р.), професора (1972 р.), Заслуженого лікаря Узбекистану (1966 р.), Заслуженого діяча науки Узбекистану (1980 р.), письменника Петра Михайловича Лернера.

Петро Михайлович Лернер народився у 1922 р. в Україні — у м. Шепетівці Хмельницької області. Медичну освіту одержав у Самаркандському медичному інституті, після закінчення якого присвятив своє життя боротьбі і профілактиці інфекційних хвороб в Узбекистані. В окремі роки плідної науково-практичної діяльності П.М. Лернер був головним епідеміологом Самаркандської області, деканом педіатричного факультету і проректором з наукової роботи Самаркандського медичного інституту, уповноваженим уряду Узбекистану з особливо небезпечних інфекцій і членом надзвичайної протиепідемічної комісії. Приймав безпосередню участь у ліквідації багатьох інфекційних хвороб на території Узбекистану.

У 1978 р. Петро Михайлович організував першу і єдину на той час не тільки в Узбекистані, але й у Середній Азії, кафедру епідеміології на лікувальному факультеті Самаркандського медичного інституту і керував цією кафедрою до 1994 р. У численних виступах та публікаціях професор Лернер П.М. відстоював необхідність викладання епідеміології не тільки майбутнім лікарям-профілактикам, але й лікарям лікувального профілю на спеціалізованих кафедрах. Під його керівництвом та за безпосередньої участі було видані оригінальний програмований посібник з епідеміології (1991 р.), який дотепер широко використовується в учбовому процесі, "Лекції по епидемиологии" (1990 р.), монографія "Важнейшие гельминтозы человека в Узбекистане" (1989 р.) та багато інших науково-практичних робіт.

Багато років роботи П.М. Лернер присвятив розробці наукових основ лікування, профілактики і боротьби з різними інфекційними хворобами, у тому числі паразитозами. Зокрема, його новий метод діагностики та лікування гіменоліпедозу був затверджений у 1975 р. ВООЗ. З ім'ям П.М. Лернера пов'язаний значний етап боротьби з дизентерією, паразитарними хворобами в Узбекистані. Завдяки його методичним розробкам, практичним рекомендаціям та безпосередній участі досягнуто багаторазове зниження рівнів захворюваності на цілий ряд інфекційних хвороб у республіці. Значне місце у дослідженнях Петра Михайловича та його учнів посідала проблема епідеміології і профілактики вірусних гепатитів А і В, і вперше ним був застосований картографічний метод "Пластика рельєфа", заснований на даних космічної зйомки для прогнозування ризику активізації водного шляху передачі вірусу гепатиту А. Під керівництвом професора Лернера П.М. за допомогою методів тонкошарової хроматографії та молекулярної гібридизації нуклеїнових кислот були визначені основні джерела збудника інфекції при гепатиті В у родинних вогнищах інфекції і доведена висока ймовірність прихованого парентерального способу передачі вірусу гепатиту В при побутових контактах.

Петро Михайлович Лернер приймав активну участь у підготовці докторів і кандидатів наук, є автором 16 монографій та біля 200 наукових праць. Останніми роками П.М. Лернер успішно пов'язує наукову публіцистику з письменницькою діяльністю. У 2010–2011 рр. ним видано 12 книг. Зокрема, головні віхи 65-річної роботи на ниві боротьби з інфекційними хворобами виразно та захоплююче викладені у книзі "Записки епидемиолога". Вірний учень, послідовник, та друг видатного епідеміолога Л.В. Громашевського, Петро Михайлович (у співавторстві з К.Г. Васильєвим) присвятив йому свою книгу "Лев Васильевич Громашевский (1987–19980)", яку подарував нашому Інституту. За висловом рецензентів, кожна частина душі професора П.М. Лернера проникнута ідеями його великого вчителя — Л.В. Громашевського, і ці ідеї він височайшим чином доніс до читача.

Шановний Петро Михайлович! Дозвольте сердечно поздоровити Вас — нашого земляка із славетним ювілеєм. У знаменний для Вас, Ваших близьких, рідних, друзів день прийміть наші щирі побажання міцного здоров'я, бадьорого настрою, реалізації творчих планів, щастя, добробуту.

Редколегія журналу, колектив Інституту.